

Regionaal plan van aanpak zorgfraude

Visie en plan van aanpak regio Lekstroom

Houten

IJsselstein

Nieuwegein

Lopik

Vijfheerenlanden

Inhoud

Inleiding	4
1. Beschrijving van de opdracht	4
2. Visie en uitgangspunten	5
3 Toezichthouder zorgfraude	8
4 Positionering toezichthouder	11
5 Kostenverdeling.....	12
6 Globaal implementatietraject	12
7 Voorstel en besluitvorming	13
Bijlagen	13
Bijlage 1. Opdracht regionaal plan van aanpak zorgfraude	14
Bijlage 2. Basis op orde	16
Bijlage 3. Budget en verdeelsleutel toezichthouder	17
Bijlage 4. Profiel toezichthouder rechtmatigheid Wmo 2015 en Jeugdwet	18

Samenvatting

In opdracht van het BPSDL is een regionaal plan van aanpak opgesteld om zorgfraude in de Lekstroomgemeenten gezamenlijk op te pakken. We stellen voor:

- een pilot te starten voor een periode van twee jaar, waarbij;
- 1 fte toezichthouder en een tijdelijke coördinator/ trekker voor 2 dagen/week worden ingezet;
- deze worden gepositioneerd bij de Regionale Sociale Recherche Nieuwegein;
- de kosten hiervan worden verdeeld op basis van het aantal inwoners per gemeente;
- de frauderisico's in kaart worden gebracht zodat na afloop van de pilot inzichtelijk is wat nodig is voor een structurele aanpak van zorgfraude;
- na één jaar een (korte) tussentijdse evaluatie plaatsvindt;
- de resultaten zich laten zien in een afschrikkende werking richting en er wordt bespaard op toekomstige uitgaven omdat onterechte zorguitgaven worden beëindigd;
- de coördinator/ trekker een aanjagende en ondersteunende rol heeft om de aanpak goed in te richten.

Voor een succesvolle regionale aanpak van zorgfraude is het noodzakelijk dat:

- gemeenten, sociaal teams, RBL en RSRN de basis op orde hebben en hun eigen rol en taken in de aanpak oppakken;
- met een integrale aanpak de kans op fraude zo veel als mogelijk wordt voorkomen;
- betrokkenen integraal samenwerken en bereid zijn te leren van casuïstiek;
- capaciteit beschikbaar is bij juristen, medewerkers sociaal team en beleidsmedewerkers om te adviseren bij de aanpak van zorgfraude.

Kostenoverzicht per gemeente

Gemeente	Inwoners (afgerond op 1.000)	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 1e jaar	Gemeentelijke bijdrage 2e jaar
Nieuwegein	62.000	29,12	46.700	30.600
Vijfheerenlanden	54.000	25,35	40.700	26.300
Houten	49.000	23	37.000	24.100
Lopik	14.000	6,57	10.500	6.600
IJsselstein	34.000	15,96	25.600	16.400
Totaal	213.000	100	160.500	104.000

Inleiding

Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van de Jeugdwet en de taken begeleiding en kortdurend verblijf in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). Gemeenten zijn verantwoordelijk om toezicht te houden op de kwaliteit van de voorzieningen en de rechtmatigheid van zorg.

Het is van maatschappelijk en economisch belang dat gelden bestemd voor zorg ook rechtmatig aan zorg besteed worden. Zorgfraude leidt tot benadeling van zowel de zorgbehoevenden als de overheid. Slachtoffers zijn vaak kwetsbare mensen; cliënten met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, vaak met beperkte kennis van het zorglandschap. Deze inwoners krijgen in geval van (al dan niet opzettelijke) fraude niet de ondersteuning die zij nodig hebben, terwijl er wel voor deze ondersteuning wordt betaald. De maatschappelijke verantwoordiging bij het constateren van zorgfraude is groot. Daarnaast zijn gemeenten op basis van de Wmo 2015 en Jeugdwet verplicht om te toetsen of de gelden op een juiste wijze zijn besteed.

Begin 2018 heeft de Regionale Backoffice Lekstroom (hierna: RBL) het probleem van zorgfraude en de achterblijvende preventie en bestrijding hiervan naar voren gebracht in het Bestuurlijk Platform Sociaal Domein Lekstroom (hierna: BPSDL). Het BPSDL gaf vervolgens opdracht tot een regionale verkenning op dit terrein. In de tweede helft van 2018 werd deze verkenning naar een gezamenlijke aanpak van zorgfraude besproken in het BPSDL en stemde het bestuurlijk platform in met de ontwikkeling van een regionaal plan van aanpak zorgfraude. Dit is de uitwerking van de opdracht regionaal plan van aanpak zorgfraude.

In Lekstroom wordt jaarlijks zo'n 53 miljoen euro besteed aan zorg, zowel Zorg in Natura (hierna: ZiN) als persoonsgebonden budget (hierna: pgb). Uit landelijk onderzoek blijkt dat naar schatting tussen de 2 en 5% van de uitgaven sprake is van fouten/ fraude en misbruik. Voor Lekstroom gaat het dan om een bedrag tussen de € 1.060.000 en € 2.650.000 per jaar. Volgens het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG is dit een lage schatting en is het gemiddelde fraudebedrag hoger.

Budget Lekstroom

ZiN 50 miljoen euro
PGB 3,5 miljoen euro

Geschat budget fouten/ fraude

tussen de € 1 en € 2,7
miljoen per jaar

1. Beschrijving van de opdracht

Doel van de opdracht

Voor de korte termijn is het doel een gezamenlijk plan van aanpak en een implementatieplan te realiseren. Voor de lange termijn is het doel dat we in staat zijn om zorgfraude aan te pakken in Lekstroom, zodat de fraudeur er niet mee wegkomt en de zorgbehoevende adequate zorg ontvangt.

De opdracht is als bijlage 1 bijgevoegd.

2. Visie en uitgangspunten

2.1 Uitgangspunten aanpak

De aanpak van zorgfraude werkt alleen als alle betrokken partijen meedoen. Belangrijk is dat de basis op orde is bij gemeenten, sociaal teams, RBL en de sociale recherche en dat goed wordt samengewerkt. Daartoe dient, naast de capaciteit van de toezichthouder, bij gemeenten en RBL, capaciteit en tijd beschikbaar te zijn bij medewerkers sociaal team, beleidsmedewerkers en juristen om te werken aan het voorkomen en aanpakken van zorgfraude. Er is niet ingeschat hoeveel extra capaciteit nodig is omdat dit erg afhankelijk is van de casuïstiek en waar men nu staat. In de regionale werkgroepen kan kennis en ervaringen worden uitgewisseld om van elkaar te leren. Nieuwegein heeft bijvoorbeeld al ervaring met een integrale aanpak van pgb-fraude.

Het uitgangspunt bij handhaven is een klantgerichte benadering met nadruk op preventie. Fouten kunnen worden voorkomen door goede voorlichting, transparantie en duidelijke communicatie. Het is belangrijk dat de cliënt op de hoogte is van zijn rechten en plichten en dat hij weet wat toegekend is. Dit wordt helder en concreet in de beschikking vermeld. Daarnaast is het contract bij ZiN een belangrijk instrument om in te zetten. Door aan de voorkant goede afspraken te maken met de aanbieders wordt de kans op fouten en fraude verkleind. Heldere en eenduidige afspraken zorgen ervoor dat aanbieders weten waar ze aan toe zijn. Dat geldt ook voor duidelijkheid over de controle achteraf en over de sancties.

Het niet naleven kan niet zonder gevolgen blijven, anders verliest het stelsel zijn geloofwaardigheid en maatschappelijk draagvlak. Naleving blijft dus belangrijk. Alertheid op (onopzettelijke) fouten en (opzettelijke) fraude is noodzakelijk in de volle breedte van de Lekstroomorganisaties. Deze aanpak vraagt om commitment van de vijf colleges van de Lekstroomgemeenten.

De uitgangspunten van het plan van aanpak zijn:

- We zetten in op een integrale gezamenlijke aanpak. Sociaal teams, beleid, inkoop, juristen, sociale recherche, RBL; ze hebben allemaal een rol.
- Met een focus op preventie in beleid (bijvoorbeeld Wmo- en jeugdverordening, -besluit, beleidsregels) en de toegang (sociaal teams die alert zijn op meer hulp vragen dan nodig is) en in de contracten met zorgaanbieders. Daartoe moet de basis op orde zijn.
- Er is bestuurlijk commitment bij de aanpak van fouten en fraude. Het advies van de toezichthouder is niet bindend, maar wel zwaarwegend voor gemeenten om de vervolgstap te bepalen (civielrechtelijk, bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk optreden, of niet). Gemeenten motiveren dit en koppelen dit terug aan de toezichthouder, ook om de kwaliteit van de adviezen én de opvolging door gemeente te vergroten: samen leren.
- De huidige lokale situatie is het vertrekpunt waarbij gemeenten bereid zijn om de basis op orde te verbeteren.
- De pilot wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de frauderisico's in het sociaal domein (waar zitten de grootste risico's, welke criteria zijn relevant) zodat zorgfraude steeds gericht kan worden opgepakt.

Basis op orde (preventie) bij gemeenten/sociaal teams en RBL

Een succesvolle aanpak van zorgfraude is alleen mogelijk als de basis op orde is bij gemeenten, sociaal teams en RBL. De basis op orde voor gemeenten en sociaal teams bevat onder andere (zie bijlage 2 voor een vollediger overzicht):

- de verordeningen Jeugdwet en Wmo, beleidsregels en andere regelingen bevatten de juiste kaders om te handhaven;
- de beschikkingen zijn concreet, begrijpelijk en gemotiveerd, met de juiste indicatie van zorg;
- signalen van een vermoeden van oneigenlijk gebruik worden gemeld.

Voor RBL betekent dit:

- alert zijn en handelen op het nakomen van de afspraken gemaakt op basis van de huidige contracten tussen gemeente en zorgaanbieders;
- bij de nieuwe inkoop aan de voorkant criteria voor integriteit en kwaliteit in de aanbestedingsdocumenten opnemen en toetsen.

Zowel voor de medewerkers sociaal team als voor de medewerkers van RBL is het volgen van een fraude-alertheidstraining gewenst.

Basis op orde: de regelingen

Heldere, consistente en objectieve criteria in de gemeentelijke regelingen waaronder de verordening en beleidsregels zijn essentieel voor de toegang tot de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Dit vereist een concreet (toetsings)kader waarbij het voor aanvragers van ondersteuning helder is waarop gemeenten hun beslissing baseren. Daarbij is het vooral van belang dat gemeenten/ sociaal teams, indien wordt geoordeeld dat iemand in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, en of dat in de vorm van ZiN of pgb is, in de beschikking de keuze voor een bepaalde vorm van hulp of ondersteuning voldoende motiveren en de juiste omvang van de ondersteuning indiceren.

Extra aandacht pgb

Bij pgb kennen gemeenten aan de cliënt een budget toe waarmee hij zelf de regie heeft over de hulp en ondersteuning die hij daarmee inkoopt. De inwoner mag hiervoor kiezen en gemeenten mogen dit niet weigeren, tenzij de cliënt bij de inzet van hulp en ondersteuning in de vorm van een pgb niet bekwaam is voor zijn rol als budgethouder. Onder preventie (basis op orde) hoort dat gemeenten de pgb-vaardigheid toetsen. Hiertoe is recent een handreiking met 10 beoordelingspunten landelijk gepubliceerd¹.

Preventie bij inkoop

Een inkooptraject is het begin van een rechtmatige dienstverlening. Gemeenten en aanbieders maken afspraken over de in te kopen producten en de daarbij behorende voorwaarden en afspraken. Hoe concreter de afspraken worden gemaakt, hoe minder kans op fouten en fraude. Ook in gesprekken van RBL met zorgaanbieders heeft rechtmatigheid een belangrijke plek. De huidige contracten zijn de basis voor de gesprekken met zorgaanbieders. Bij een nieuwe inkoop kan aan de voorkant worden beoordeeld of, en zo ja, welke aanvullende criteria in de aanbesteding en in de nieuwe contracten opgenomen zullen worden. Recent is dit toegepast bij de eerstvolgende (regionale) inkoop Huishoudelijke Ondersteuning. Dit gaat dan om onder andere kwaliteitseisen, wettelijke eisen en eisen aangaande materiële controle en fraudeonderzoek.

In grote lijnen is de verdeling van taken als volgt:

- a. Preventie
 - ⇒ basis op orde (gemeenten en sociaal teams)
 - ⇒ aanbesteding, contractering & monitoring afspraken met zorgaanbieders (RBL)
- b. Signalering/ melding
 - ⇒ gemeente, sociaal teams, RBL en externe partijen als Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) Informatieknooppunt Zorgfraude (hierna: IKZ) en de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (hierna: GGDrU)
- c. Onderzoek (toezicht) & advies over zorgfraude en aanpak
 - ⇒ Toezichthouder zorgfraude
- d. Handhaving
 - ⇒ Gemeenten (bestuursrechtelijk), RBL (civielrechtelijk) en OM (strafrechtelijk)

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorg-en-ondersteuning-thuis/documenten/publicaties/2019/08/26/10-punten-pgb-vaardigheden>

2.2 Toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid

Gemeenten zijn op basis van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor het toezicht op en de naleving van de kwaliteit van dienstverlening, het bestrijden van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede het tegengaan van misbruik of oneigenlijk gebruik op grond van deze wet.

Vier Lekstroomgemeenten hebben de GGD regio Utrecht (hierna: GGDrU) aangewezen als toezichthouder Wmo bij calamiteiten en op de kwaliteit van de Wmo-zorgaanbieders (alleen bij Zorg in Natura-aanbieders (ZiN), niet bij pgb). In Vijfheerenlanden is dat momenteel nog verdeeld. Het Wmo kwaliteitstoezicht van het grondgebied van Vianen is belegd bij de GGDrU. Voor de grondgebieden Leerdam en Zederik is het Wmo kwaliteitstoezicht elders belegd. Vijfheerenlanden is voornemens om het Wmo kwaliteitstoezicht vanaf 2021 voor heel Vijfheerenlanden te beleggen bij de GGDrU.

Het kwaliteitstoezicht is in de Jeugdwet belegd bij twee Inspecties, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de rechtmatigheidstoetsing van de uitgaven in het kader van de Jeugdwet. Gemeenten hebben overigens ook een rol bij het toezien op en het controleren van de kwaliteit van Jeugdzorg. In de processen afstemming, monitoring, contractering en samenwerking komen signalen naar voren over de kwaliteit van de te leveren en de geleverde zorg. Deze signalen kan de gemeente doorgeven aan de Inspectie.

Soorten toezicht	Wettelijk	Belegd bij				
Wmo, kwaliteit	gemeente	GGDrU*	*Voor Vijfheerenlanden is het nog verdeeld			
Wmo, rechtmatigheid	gemeente					
Jeugdhulp, kwaliteit	Inspecties					
Jeugdhulp, rechtmatigheid	gemeenten					

2.3 Prioritering fraude

Bij de aanpak van fraude moeten keuzes worden gemaakt; waar richt de aanpak zich op? Qua budget zijn de gelden bij maatwerkvoorzieningen zorg in natura (hierna: ZiN) veel hoger dan bij de voorziening pgb. Landelijk gezien gaat toch de meeste aandacht uit naar de voorzieningen in de vorm van een pgb of de combinaties van pgb met een andere vorm van ondersteuning. Dit omdat de risico's van fraude groter zijn bij een voorziening pgb. Er is bij de vorm ZiN in ieder geval een contract waarbij er kwaliteitseisen zijn opgesteld waarop controle mogelijk is. Bijvoorbeeld eisen ten aanzien van vakbekwaamheid en registratie en een Verklaring omtrent het Gedrag. Vanaf de invoering van Wmo 2015 is de vorm van een pgb lucratief omdat er weinig regels zijn opgesteld, geen kwaliteitseisen zijn neergelegd en de hoeveelheid niet voor gemeenten was te overzien. Dit verandert langzamerhand (zie de onder 2.1 vermelde handreiking).

Voorgesteld wordt om te starten met het onderzoeken van de signalen van medewerkers sociaal team of andere betrokkenen van een vermoeden van fraude, zowel bij maatwerkvoorzieningen die in de vorm van ZiN als in de vorm van een pgb zijn verstrekt. Op die manier wordt gewerkt aan de signalen uit de praktijk en wordt direct de toegevoegde waarde van de toezichthouder helder. Als er nog tijd beschikbaar is, kunnen zaken ook pro-actief worden opgepakt. Bijvoorbeeld door jaarlijks steekproefsgewijs vijf (grote) zorgaanbieders te onderzoeken.

2.4 Uitgangspunten visie

Het tegengaan van zorgfraude draagt bij aan:

- Adequate zorg en ondersteuning voor inwoners.
- Beschermen van kwetsbare inwoners.
- Een juiste besteding van zorggelden.

Daarnaast is het wenselijk om ruimte te houden voor het regelen van eigen zorg (bijvoorbeeld met behulp van een persoons gebonden budget).

De juiste zorg voor inwoners

Doelstelling is om rechtmatige zorg voor (kwetsbare) inwoners te bevorderen. Het gaat om het bereiken van een juiste besteding van de zorggelden en het beschermen van een kwetsbare doelgroep.

Voor de gemeenten is (toezicht op) rechtmatige besteding van zorggelden van belang. Toezicht op rechtmatigheid geeft antwoord op de vraag of de geïndiceerde zorg en de door zorgaanbieders gedeclareerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. In dat kader past de aanpak van fraude ook goed bij de aanpak van ondermijning dat zich richt op georganiseerde criminaliteit én op het waarborgen van de integriteit in het openbaar bestuur. Ondermijning is een speerpunt in de nieuwe Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland.

3 Toezichthouder zorgfraude

3.1 Wat doet de toezichthouder?

Als er ondanks preventie (voorlichting, communicatie, basis op orde) er signalen van fraude zijn, komt de toezichthouder zorgfraude in beeld. Deze gaat aan de slag met de signalen van vermoedelijke fouten of fraude die binnenkomen. Signalen kunnen komen van de sociaal teams, RBL, SVB, GGDrU of IKZ (het landelijk Informatie Knooppunt Zorgfraude). Belangrijk is dat de toezichthouder goed bekend is in de Lekstroomgemeenten. Hij onderzoekt op basis van het signaal of er sprake is van een oneigenlijk gebruik en adviseert de betreffende gemeente/ sociaal team vervolgens hoe te handelen. Hij stelt in samenspraak met de betrokken partijen formats (bijvoorbeeld voor het inbrengen van signalen) op voor de aanpak van fraude. De toezichthouder is helder in de werkwijze, prioritering, de duur van het onderzoek en in de advisering. Hij is ook inzetbaar aan de voorkant, bijvoorbeeld in het meedenken met een sociaal team bij een vermoeden van fouten of fraude of gaan mee bij een keukentafelgesprek.

Samengevat heeft de toezichthouder:

- ✓ een heldere werkwijze inclusief terugkoppeling;
- ✓ deskundigheid en is een goede gesprekspartner;
- ✓ de juiste vaardigheden en kennis ten behoeve van de fraudeonderzoek;
- ✓ één aanspreekpunt voor signalen en vragen vanuit sociaal teams, gemeenten en RBL;
- ✓ een adviserende rol over trends, (te onderzoeken) thema's en prioritering.

Globale werkwijze van de toezichthouder

Samengevat wordt de volgende werkwijze van de toezichthouder voorgesteld:

1. Melding (signaal van vermoedens van fraude) komt binnen bij de toezichthouder.
2. Inschatting melding en afweging nader onderzoek.
3. Overleg sociaal team/gemeente.
4. Vooronderzoek en voorstel plan van aanpak maken.
5. Bespreken plan van aanpak met sociaal team/gemeente.
6. Onderzoek.
7. Opstellen en terugkoppeling advies aan inbrenger signaal met eventueel te nemen vervolgstap(pen) (civielrechtelijk, bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk, of geen vervolgstap).
8. Afronden onderzoek.
9. Leerelementen (anoniem) delen in Lekstroomverband .

Meldingen

De meldingen kunnen afkomstig zijn van de medewerkers van de sociaal teams of RBL, de SVB, de GGDrU en het IKZ. In eerste instantie wordt het meldpunt nog niet actief gecommuniceerd naar de inwoners. Wellicht in een latere fase wel.

Tijdig een juridisch adviseur betrekken bij vooronderzoek & plan van aanpak

Geadviseerd wordt om de bespreking van het vooronderzoek en voorstel plan van aanpak door de toezichthouder niet alleen met de medewerker sociaal team te houden, maar ook met een juridisch adviseur en/of beleidsmedewerker omdat lokaal de beschikkingen worden afgegeven. Zo kan worden besloten om de voorziening in de vorm van een pgb te beëindigen en in natura voort te zetten. Ook kan een intrekking of terugvordering met de nodige bezwaarrisico's aan de orde zijn. Als de genoemde medewerkers al in een vroeg stadium samenwerken wordt een compleet beeld gevormd en is er draagvlak voor het vervolg. Deze inzet dient per gemeente te worden gepleegd, binnen bestaande capaciteit (onderdeel "basis op orde").

3.2 Capaciteit zorgfraude

Met het oog op beperkingen in begrotingen zijn hieronder drie scenario's uitgewerkt.

Scenario 1: Gebruikelijke start met 1 fte toezichthouder

We hebben onderzocht met welke capaciteit de aanpak zorgfraude moet starten. Dit hebben we afgeleid van andere voorbeelden in het land, waarbij we opmerken dat in de praktijk de aanpak van zorgfraude erg divers is geregeld. Utrecht richt zich bijvoorbeeld op Wmo pgb, Regio Rivierenland op de pgb Jeugd en Wmo, Tilburg op de onderdelen Jeugd en Wmo, pgb en ZiN.

	Gemeente/regio	aanpak	aantal inwoners	fte's
1	Almelo	Jeugd & Wmo & Participatiewet	72.866	3,5
2	Brabant Noordoost-Oost	Wmo	250.000-300.000	1,16
3	Regio Rivierenland	PGB Jeugd en Wmo	250.000	1
4	Soc. Recherche Nieuwegein	PW en voor Nieuwegein ook Jeugd & Wmo	270.032	2
5	Tilburg	Jeugd & Wmo	217.268	2
6	Utrecht	Wmo PGB	352.795	2
7	Zoetermeer	Wmo & Jeugd	124.947	3
8	Heerlen	Wmo	86.832	1
	Aantal inwoners Lekstroom	217.299 (per 1-1-2019)		

Uit de praktijk blijkt dat de aanpak van zorgfraude vaak wordt gestart met één toezichthouder. Die gaat aan de slag met casuïstiek. Door het oppakken van casuïstiek wordt de samenwerking en de aanpak opgezet. Belangrijk hierbij is om prioriteiten te stellen en daar helder over te communiceren. De prioritering wordt gemaakt aan de hand van urgentie en risico's, omvang oneigenlijk gebruik en te verwachten benodigde tijd voor het onderzoek. In de praktijk blijkt dat door de aanpak van zorgfraude er steeds meer signalen van mogelijk oneigenlijk gebruik worden doorgegeven aan de toezichthouder. Een volgende stap is dan om de formatie van het toezicht uit te breiden, mits daarvoor de financiële middelen beschikbaar zijn.

Scenario 2: Volwaardige start met 2 fte toezichthouders

De meest optimale start is starten met 2 fte toezichthouders en een tijdelijke projectleider/ trekker voor 2 dagen per week. Door twee fte toezichthouders in te zetten kan het toezicht goed worden opgestart in Lekstroomverband. Tilburg heeft een zelfde aantal inwoners, is eveneens gericht op de Wmo en Jeugdhulp en heeft ook twee fte toezichthouders. Voordeel is dat zij onderling meer kunnen sparren en werkzaamheden goed kunnen verdelen, ook als er iemand uitvalt.

Scenario 3: Minimale start

Dit is op basis van de huidige capaciteit bij de betrokken partijen, zonder extra financiële middelen starten met de aanpak van zorgfraude. Dit is dus een zeer beperkte inzet en eigenlijk *geen* gestructureerde aanpak van zorgfraude. Voor RBL betekent dit een check op de gedeclareerde uren; zijn deze niet meer dan de toegekende zorguren? En de reguliere gesprekken van de accounthouders met de zorgaanbieders.

Voor de Sociale Recherche zou er wellicht een klein deel van de capaciteit kunnen worden gebruikt voor de aanpak zorgfraude. Op dit moment vindt de heroriëntering Sociale Recherche plaats. Het idee vanuit Lekstroom is dat niet alle capaciteit van de sociale recherche (nu twee fte) wordt gebruikt voor de aanpak van fraude in het kader van de Participatiewet. Dit mede omdat WIL het bestuursrechtelijke deel van de handhaving Participatiewet oppakt en er een (klein) deel overblijft voor de strafrechtelijke aanpak door de Sociale Recherche. Navraag bij de Sociale Recherche leert dat het dan gaat om circa 0,5 fte dat niet wordt besteed aan de Participatiewet en kan worden ingezet op de aanpak van zorgfraude. Dit is echter een inschatting. Indien er meer vraag is naar handhaving Participatiewet, dan gaat de inzet voor de aanpak van zorgfraude omlaag. De aanpak van zorgfraude kan dus in dit scenario maar minimaal worden opgepakt. Bovendien moet de capaciteit dan worden verdeeld over de Lekstroomgemeenten en blijft er per gemeente maar een zeer minimale inzet op aanpak zorgfraude mogelijk.

In het kader van het heroriëntatietraject RSRN is er een keuze gemaakt om voor een periode van 2 jaar door te gaan met de RSRN onder bepaalde voorwaarden en ook om zorgfraude hier te positioneren (zie scenario 2, bijlage Memo fraudebestrijding). Na twee jaar wordt geëvalueerd en definitieve keuzes gemaakt. Door de aanpak zorgfraude ook bij de RSRN te beleggen, ontstaat er een integrale aanpak waarbij makkelijk dwarsverbanden kunnen worden gelegd tussen zorgfraude en uitkeringsfraude en wordt de kwetsbaarheid van de Sociale Recherche minder.

3.3 Deskundigheid toezichthouders

In bijlage 4 is het profiel van de toezichthouder opgenomen. De huidige medewerkers van de Sociale Recherche zijn door het management hieraan getoetst. Zij zijn van mening dat de huidige medewerkers de kennis en competenties hebben om de aanpak van zorgfraude op zich te nemen. De medewerkers zijn al aangesteld als toezichthouder zorgfraude voor De Ronde Venen en Nieuwegein.

De ervaringen vanuit Nieuwegein met de aanpak van zorgfraude door de Sociale Recherche zijn positief. Zo verricht de Sociale Recherche onderzoek naar aanleiding van signalen van vermoedens van fraude die vanuit Geynwijs komen, geven ze advies en gaan met een sociaal professional mee op huisbezoek. In 2018 zijn 21 signalen onderzocht. Daarbij is in 4 gevallen fraude aangetoond. Er is een pgb beëindigd en voortgezet in een begeleiding in natura. De inwoner heeft geen gebruik gemaakt van deze voorziening. Dit levert een voordeel op van maandelijks stopzetten van 6 uur begeleiding per week. Een ander voordeel komt voort uit onderzoek naar Nieuwegeinse cliënten van Dolia (Utrecht), waar een grootschalig onderzoek naar is verricht. In deze zaak is het pgb over de periode in het verleden ingetrokken en is een pgb voor de komende periode beëindigd.

3.4 Tijdelijke coördinator/ projectleider

Voor alle scenario's wordt een coördinator/ projectleider wordt voorgesteld om de aanpak goed te kunnen starten, door onder andere:

- ✓ goede contacten te leggen tussen de toezichthouder, sociaal teams en gemeenten;
- ✓ gemeenten/sociaal teams te ondersteunen bij het verbeteren van de basis op orde;
- ✓ het organiseren van fraude-alertheidstrainingen;
- ✓ het gebruik maken van elkaars kennis en ervaring door het delen van goede voorbeelden (bijvoorbeeld casuïstiek, beleidsregels, rechterlijke uitspraken of collegevoorstellen).

Deze taken passen niet bij het profiel van de toezichthouder. De verwachting is dat deze maximaal een jaar ingezet dient te worden. De inzet wordt eerder beëindigd als de basis op orde geregeld is en de samenwerking tussen de betrokkenen goed loopt.

4 Positionering toezichthouder

In de opdracht is vermeld dat de toezichthouder dient te worden gepositioneerd in een bestaande organisatie te weten bij de Regionale Sociale Recherche of bij RBL. Dit heeft de projectgroep verder onderzocht. Belangrijk is dat er korte lijnen zijn tussen de toezichthouder en de afdelingshoofden en medewerkers van sociaal teams, beleidsmedewerkers, juristen en medewerkers RBL. Meldingen van een vermoeden van oneigenlijk gebruik van zorggelden kunnen makkelijk aan de toezichthouder worden doorgegeven. Daarnaast werkt de toezichthouder regelmatig op kantoor bij de sociaal teams en RBL.

Voor beide organisaties zijn verschillende raakvlakken met de toezichthouder:

Activiteit	Sociale Recherche	RBL
Ervaring met aanpak zorgfraude	+	-
Raakvlakken met fraude PW	+	-
Lekstroomgemeenten partij	-	+
Toezicht & handhaving is kerntaak	+	-
Betrokken bij rechtmatigheidstoets	-	+
Opdracht doorontwikkeling RBL		x
Opdracht heroriëntering Sociale Recherche	x	

Het voorstel van de projectgroep is om de toezichthouder te positioneren bij de Sociale Recherche omdat zowel de toezichthouder als de sociale recherche een kerntaak hebben in het toezicht en handhaven van gemeenschapsgelden. De raakvlakken van oneigenlijk gebruik in het kader van de Participatiewet en een pgb kunnen in deze opzet door de Sociale Recherche/ WIL gezamenlijk worden opgepakt. De toezicht- en handhavingstaken passen minder bij RBL; de inschatting is dat deze juist spanning op kunnen leveren richting de verhouding met aanbieders.

Nieuwe afspraken met RSRN en positie Vijfheerenlanden

Er zullen nieuwe afspraken moeten worden gemaakt tussen de Lekstroomgemeenten en Nieuwegein/ RSRN over de aanpak van zorgfraude. Dit sluit aan bij de uitkomsten van de opdracht Heroriëntering Sociale Recherche waarin is vermeld dat de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten over de RSRN wordt aangepast inclusief de nieuwe zorgfraudetaken.

Vijfheerenlanden neemt hierbij een iets andere positie in dan de andere Lekstroomgemeenten omdat zij niet zijn aangesloten bij de Sociale Recherche, maar bij Avres. Vanuit de projectgroep en Vijfheerenlanden is hierover gesproken. Het voorstel hierbij is dat er afspraken worden gemaakt over de samenwerking tussen de toezichthouder en Avres om de aanpak op een goede en efficiënte manier te laten plaatsvinden.

5 Kostenverdeling

De kosten van de inzet van toezichthouders zijn als volgt (prijspeil 2020):

Kosten scenario's zorgfraudeteam			
Gemeente	1 fte tzh	2 fte tzh	Trekker 2 d/pw
Houten	22.000	41.000	15.100
IJsselstein	15.000	29.000	10.400
Lopik	6.000	12.000	4.300
Nieuwegein	28.000	52.000	19.100
Vijfheerenlanden	24.000	46.000	16.600
Totaal Lekstroom	95.000	180.000	65.500

Op advies van de regionale financiële werkgroep is de verdeelsleutel gebaseerd op de inwonersaantallen.

Indien wordt gestart met de minimale variant, scenario 3, waarbij er geen extra financiële middelen worden ingezet, kan een deel van het budget van de Sociaal Recherche worden ingezet voor de aanpak van zorgfraude. Dit betreft circa 0,5 fte, maar is geheel afhankelijk van de vraag naar handhaving Participatiewet. Indien gebruik wordt gemaakt van deze optie, dan is het voorstel om het eerste jaar te kijken of en welk deel in de praktijk wordt besteed aan zorgfraude. Na het eerste jaar kan worden beoordeeld of een deel van het budget wordt overgeheveld naar budget zorgfraude.

Gezien de financiële tekorten in de zorgbudgetten en het (nog) ontbreken van een financiële dekking, adviseren we om te starten met het inzetten van 1 fte toezichthouder versterkt met de tijdelijke trekker voor 2 dagen in de week. Ook hiervoor moet nog dekking worden gevonden bij de gemeenten. De capaciteit die over is bij de Sociale Recherche en die niet wordt gebruikt voor handhaving Participatiewet kan eveneens worden ingezet voor de aanpak van zorgfraude.

Zie voor de uitwerking van deze kosten bijlage 3.

Monitoring

Om inzicht te krijgen in het aantal meldingen, de benodigde capaciteit en de effecten van de aanpak, stellen we een pilotperiode van twee jaar voor. In deze periode wordt inzicht en kennis opgebouwd over de aanpak van zorgfraude. In ieder geval worden de volgende onderdelen bijgehouden:

- aantal ingekomen en onderzochten signalen, uitgesplitst naar melder;
- aantal themagerichte onderzoeken (bij welke aanbieders);
- uitkomsten van de verrichte onderzoeken (wel/geen fraude);
- aard van uitgebrachte adviezen (intrekken beschikking, terugvorderen zorggeld, proces-verbaal t.b.v. OM, advies inzake contract met zorgaanbieder, etc.);
- aard van ondersteuning gemeenten bij het op orde krijgen van de basis;
- inzicht in opvolging van adviezen door gemeenten/RBL.

Na één jaar zal een korte evaluatie worden opgesteld ten behoeve van het BPSDL met daarin de eerste bevindingen.

6 Globaal implementatietraject

Het volgende implementatietraject wordt voorgesteld:

2e kwartaal 2020

- Besluitvorming BPSDL en besluitvorming Lekstroomgemeenten
- Werven toezichthouder(s) en de tijdelijke coördinator/trekker
- Afhankelijk van scenario: Verdere afspraken maken met RBL of Sociale Recherche over de positionering

Nadat de coördinator/ trekker is gestart kunnen de volgende onderdelen worden opgepakt:

- Checken basis op orde bij gemeenten en indien nodig laten verbeteren
- Het volgen van een fraude-alertheidstraining door medewerkers sociaal teams en RBL
- Inrichten van een meldpunt t.b.v. de toezichthouder

Nadat de toezichthouder is gestart:

- Signaal gestuurd casuïstiek oppakken
- Regelmatig overleg betrokkenen over casuïstiek en de samenwerking

Bij de nieuwe aanbesteding inkoop Jeugdhulp en Wmo:

- aan de voorkant juiste criteria opnemen voor onder andere kwaliteit en integriteit

7 Voorstel en besluitvorming

Met het oog op bovenstaande plan van aanpak zorgfraude wordt het BPSDL gevraagd in te stemmen met de volgende voorstellen:

1. In te stemmen met het regionaal plan van aanpak zorgfraude Wmo 2015 en de Jeugdwet met de inzet van 1 fte toezichthouder en een tijdelijke coördinator voor 2 dagen per week voor een periode van twee jaar.
2. In te stemmen met de Lekstroombrede kosten van € 264.500 over 2 jaar en deze te verdelen over de Lekstroombreedgemeenten op basis van de inwonersaantallen.
3. De toezichthouder en de coördinator te positioneren bij de Sociale Recherche.
4. Uiterlijk 3 maanden voor afloop van deze periode wordt op initiatief van de tijdelijk coördinator geëvalueerd of en op welke wijze de aanpak van zorgfraude wordt voortgezet.
5. Een akkoord te geven op doorgeleiding van deze uitkomsten naar de individuele gemeenten voor de lokale besluitvorming.

Bijlagen

Bijlage 1: Opdracht regionaal plan van aanpak zorgfraude

Bijlage 2: Basis op orde

Bijlage 3: Budget en verdeelsleutel toezichthouder

Bijlage 4: Profiel toezichthouder [profiel van het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG]

Bijlage 1. Opdracht regionaal plan van aanpak zorgfraude

Opdrachtformulering

Samen ontwikkelen: regionale aanpak zorgfraude

1. Naam project

Ontwikkeling aanpak zorgfraude Lekstroom

2. Omschrijving opdracht

Ontwikkel de gezamenlijke aanpak van zorgfraude in de Lekstroomgemeenten met als uitgangspunt een gezamenlijk zorgfraudeteam. Lever een voorstel, bestaande uit een plan van aanpak, begroting en implementatieplan, op aan het BPSDL waarin is meegenomen: de samenstelling en positionering van een zorgfraudeteam, het proces waar mee gewerkt wordt en overeenstemming over de afbakening en prioritering van werkzaamheden en doelgroep van het zorgfraudeteam versus de eigen verantwoordelijkheid van de respectievelijke gemeenten.

3. Aanleiding en probleemformulering

Zorgfraude was tot 2015 geen direct probleem van gemeenten, maar van andere overheden. Fraude in de zorg kan grote bedragen opleveren en daarmee aantrekkelijk zijn voor criminelen. Bij de gemeenten en de RBL, die de rechtmatigheidstoets verricht, komen signalen binnen. Landelijk is zorgfraude een onderwerp dat nu eindelijk structureel aandacht krijgt. Het gaat immers om grote bedragen en uitbuiting van zorgbehoevende mensen. Op dit moment heeft nog geen van de Lekstroomgemeenten een sluitende aanpak voor het opsporen en tegengaan van zorgfraude. Het aantal signalen per gemeente is momenteel te klein om expertise op te bouwen. Daardoor kunnen criminelen hun gang blijven gaan met frauderen en wordt zorg onthouden aan hun cliënten. Begin 2018 bracht de RBL het probleem van zorgfraude en de achterblijvende preventie en bestrijding hiervan naar voren in het Bestuurlijk Platform Sociaal Domein Lekstroom (BPSDL). Het BPSDL gaf vervolgens opdracht tot een regionale verkenning op dit terrein. Op 27 september 2018 werd deze verkenning naar een gezamenlijke aanpak van zorgfraude besproken in het BPSDL en stemde het bestuurlijk platform in met de ontwikkeling van een regionale aanpak zorgfraude.

4. Opdrachtnemer

Jolanda Winkelhorst (per 1/1/2019 adviseur RBL, gemeente Houten)

5. Opdrachtgever

Bestuurlijk: Frank Meurs

Ambtelijk: een van de programmaleiders Lekstroom (n.t.b.)

6. Doel

Voor de korte termijn is het doel een gezamenlijk plan van aanpak en een implementatieplan te realiseren.

Voor de lange termijn is het doel dat we in staat zijn om zorgfraude aan te pakken in Lekstroom, zodat de fraudeur er niet mee wegkomt en de zorgbehoevende adequate zorg ontvangt.

7. Eindproduct en afbakening

Het plan van aanpak bevat:

een visie, typering van diversiteit in zorgfraude en prioriteitsbepaling in de aanpak, toegekend budget, samenstelling en plaatsing en opzet van het team de procesbeschrijving/werkwijze en overeenstemming over de afbakening van verantwoordelijkheden.

Afbakening:

Het op orde brengen van de basis is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Een goede basis zorgt voor een stevige grond voor de aanpak van fraude. De gemeenten kunnen hierover kennis en ervaring onderling uitwisselen. De gezamenlijkheid beperkt zich tot de aanpak van fraude: het onderzoeken van signalen van vermoedens van fraude, proactief toezicht houden (als er geen signalen zijn) en (adviseren om te) handhaven (bv. Het terugvorderen onterecht verstreken gelden, intrekken van PGB).

8. Projectomgeving

Er is een relatie met:

- de reguliere regelgevende en toezichthoudende taak op het gebied van Wmo en Jeugdzorg in alle gemeenten
- de Regionale Backoffice Lekstroom
- de (heroriëntatie) Regionale Sociale Recherche Nieuwegein
- De nieuwe gemeente Vijfheerenlanden zal per 1/1/2019 aansluiten op de inkoop en administratie jeugd Lekstroom/RBL, maar heeft deze keuze nog niet gemaakt voor de WMO. Dit zal pas in de loop van 2019 duidelijk worden en daarmee van invloed kunnen zijn op de ontwikkeling van de regionale aanpak zorgfraude Lekstroom.

9. Betrokken medewerkers en tijdsbeslag

Planning:

1 januari 2019: start ontwikkeling regionale aanpak zorgfraude

1 mei 2019: oplevering plan van aanpak en implementatieplan.

Schatting ureninzet

De projectleider heeft 8 uur per week beschikbaar voor deze opdracht.

Zij stelt een projectgroep samen met een beleidsadviseur Wmo en jeugd. De schatting is dat deze 2 uur per week besteden aan deze opdracht.

Daarnaast betreft zij vertegenwoordigers van de RBL en de RSRN bij de ontwikkeling van de regionale aanpak en een juridisch en financieel adviseur.

10. Communicatie

Opdrachtnemer (projectleider) en ambtelijk opdrachtgever hebben in ieder geval 4-wekelijks contact over de voortgang of zoveel vaker als gewenst is. De betrokken medewerkers van de Lekstroomgemeenten leveren op voorstel van de projectleider hun bijdragen.

11. Budget

Deze ontwikkelopdracht wordt uitgevoerd binnen de reguliere ambtelijke beleids capaciteit in de Lekstroom.

12. Criteria

- Er is een visie die door alle deelnemende gemeenten wordt onderschreven.
- Het werkproces is zodanig dat de fraudeur aangepakt wordt en de zorgbehoevende in beginsel de zorg krijgt die hij nodig heeft.
- Het team is bij voorkeur gepositioneerd in een gezamenlijke bestaande organisatie.
- De (deelnemende) gemeenten in Lekstroom dragen bij aan een team zorgfraude, zowel financieel als inhoudelijk.
- Benodigd budget moet zodanig bekend en gedekt zijn, dat een team zorgfraude operationeel kan worden.

13. Globale beschrijving werkwijze en fasering

De verkenningsfase is afgerond en de fase van 'samen ontwikkelen' begint. Na het afronden van deze opdracht kunnen we 'samen doen' (een werkend zorgfraudeteam).

De deelproducten van deze opdracht 'samen ontwikkelen' (visie, plan van aanpak en implementatieplan) zullen tussentijds ter bespreking worden voorgelegd aan het BPSDL en indien voor positionering in de RBL wordt gekozen, ook aan het GSO. Besluitvorming over het plan van aanpak (incl. financiële dekking) zal in de individuele colleges plaatsvinden, na afstemming in het BPSDL. Hieraan voorafgaand worden de stukken beoordeeld door de vijf programmamanagers in hun gezamenlijke overleg.

14. Besluitvorming

Het BPSDL van 29 november 2018 wordt gevraagd in te stemmen met deze opdracht.

Bijlage 2. Basis op orde

1. Gemeenten/sociaal teams/ RBL

- ✓ Verordeningen
 - de verordening jeugdhulp moet een artikel bevatten dat de mogelijkheid biedt om het college toezichthouders op grond van de Jeugdwet te laten benoemen
 - in de verordeningen moeten de standaard bepalingen staan over pgb's en over intrekking en terugvordering.
 - Een bepaling dat een inwoner verplicht een pgb-plan moet indienen bij aanvragen in de vorm van een PGB is wenselijk
- ✓ Toezichthouders benoemen via collegevoorstel
- ✓ Vaststellen Regionaal kader handhaving kwaliteit Wmo
- ✓ Aangesloten zijn bij het IKZ
- ✓ Vaststellen pgb-beleidsregels Jeugdwet en Wmo 2015
- ✓ Bereidheid gemeenten tot aanpassingen basis op orde (o.b.v. signalen fraudeteam)
- ✓ Volgen van een fraude alertheidstraining medewerkers sociaal teams.
- ✓ Het werken met pgb plannen:

Borgen dat in standaard formats op een eenduidige wijze de inwoner aan de voorkant een plan invult. Hierin worden dan vragen ingevuld voor welke activiteiten het pgb gaat worden gebruikt en welke kwaliteit de zorgverlener heeft die de zorg gaat verlenen.
- ✓ Beschikkingen:
 - concreet en smart, inclusief heldere informatie over rechten en plichten
 - standaardbepaling dat een pgb verantwoord moet worden aan het eind van elke periode
 - doelen stellen zodat de pgb artikelen uit Wmo en Jeugdwet (art 2.3.6 Wmo en art 8.1.1. Jeugdwet) kunnen worden toegepast bij beëindiging/ intrekking van een pgb.
 - begrijpelijke taal/ goede motivering
 - de benodigde ondersteuning indiceren
 - het bovenstaande geldt ook voor doelenplan

Houten

IJsselstein

Nieuwegein

Lopik

Vijfheerenlanden

2. RBL

- ✓ Acteren op nakoming van de afspraken in de contracten met zorgaanbieders
- ✓ Het volgen van een fraude alertheidstraining van medewerkers RBL
- ✓ Bij de aanbestedingen van inkoop2020 strengere selectie-eisen aan de voorkant om de kans op fouten en fraude te verkleinen/ in het kader van kwaliteit en integriteit

Bijlage 3. Budget en verdeelsleutel toezichthouder

Scenario 1 " de gebruikelijke start"

1. Salariskosten (personeel in vaste dienst)

1 fte toezichthouders schaal 9	73.000
Inhuur projectleider voor 2 dagen in de week tegen een uurtarief van € 90 per uur voor een heel jaar om de basis op orde te krijgen	65.500
Inhuur projectleider voor 8 uur per maand in jaar 2	

2. Vervoerskosten

Leasekosten, 1 auto	11.000
Brandstofkosten	3.500

3. Overheadkosten (facilitair en ICT kosten) De norm van de RBL is hiervoor gehanteerd van € 7.500 per fte	7.500
--	-------

4. ICT uitgaven (specifieke software) en trainingskosten medewerkers ST en RBL	PM
Nieuwegein als gastgemeente	

Totaal aan uitgaven	160.500
----------------------------	----------------

Gemeente	Inwoners (afgerond op 1.000)	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 1e jaar	Gemeentelijke bijdrage 2e jaar
Nieuwegein	62.000	29,12	46.700	30.600
Vijfheerenlanden	54.000	25,35	40.700	26.300
Houten	49.000	23,00	37.000	24.100
Lopik	14.000	6,57	10.500	6.600
IJsselstein	34.000	15,96	25.600	16.400
Totaal	213.000	100	160.500	104.000

Scenario 2 "volwaardige start"

2 fte toezichthouders schaal 9 (€ 73.000 per fte)	146.000
Inhuur projectleider voor 2 dagen in de week tegen een uurtarief van € 90 per uur voor een heel jaar om de basis op orde te krijgen	65.500
Inhuur projectleider voor 8 uur per maand in jaar 2	

2. Vervoerskosten

Leasekosten, 1 auto	11.000
Brandstofkosten	3.500

3. Overheadkosten (facilitair en ICT kosten) De norm van de RBL is hiervoor gehanteerd van € 7.500 per fte	15.000
--	--------

4. ICT uitgaven (specifieke software) en trainingskosten medewerkers ST en RBL	PM
Nieuwegein als gastgemeente	

Totaal aan uitgaven	241.000
----------------------------	----------------

Gemeente	Inwoners (afgerond op 1.000)	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 1e jaar	Gemeentelijke bijdrage 2e jaar
Nieuwegein	62.000	29,12	70.200	51.100
Vijfheerenlanden	54.000	25,35	61.100	44.500
Houten	49.000	23,00	55.400	40.400
Lopik	14.000	6,57	15.800	11.500
IJsselstein	34.000	15,96	38.500	28.000
Totaal	213.000	100	241.000	175.500

Bijlage 4. Profiel toezichthouder rechtmatigheid Wmo 2015 en Jeugdwet

(profiel van het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG)

Om toe te zien op een rechtmatige toekenning en rechtmatig gebruik van voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en de Jeugdwet stelt de gemeente een toezichthouder rechtmatigheid aan. Voor de Wmo 2015 is de gemeente tevens verantwoordelijk voor het kwaliteitstoezicht. In de Jeugdwet is het kwaliteitstoezicht belegd bij het Toezicht Sociaal Domein, waarin verschillende betrokken rijksinspecties samenwerken. Hieronder vindt u een omschrijving van de kerntaken van een toezichthouder rechtmatigheid, met de daarbij behorende kennis en vaardigheden.

Kerntaken

De toezichthouder rechtmatigheid houdt zich primair bezig met het:

- voorkomen en signaleren van misbruik en oneigenlijk gebruik van voorzieningen binnen de Wmo 2015 en Jeugdwet;
- adviseren en ondersteunen op strategisch, tactisch en operationeel niveau, zoals het:
 - creëren van in- en extern draagvlak en voorlichting geven over handhaving en naleving;
 - adviseren over fraudebestrijding en fraudealert maken van medewerkers;
- controleren van gegevens, signaleren van knelpunten en adviseren over de beleidsmatige en uitvoeringsaspecten;
- leveren van een bijdrage aan het handhavingsbeleid en de inbedding hiervan in de organisatie.
- beoordelen van fraudesignalen;
- bepalen welke handhavingsinstrumenten moeten worden ingezet;
- zelfstandig uitvoeren van (complexe) bestuursrechtelijke onderzoeken met toepassing van toezichthoudende bevoegdheden conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- adviseren over de wenselijkheid van strafrechtelijke voortzetting van een bestuursrechtelijk onderzoek;
- adviseren van collega's over het te nemen besluit in verband met het vervolgtraject;
- participeren in regionale overleggen met ketenpartners;
- rapporteren aan het college van burgemeester en wethouders over de inzet van de toezicht- en handhavingsinstrumenten.

Kennis

Hij of zij beschikt over de benodigde kennis van:

- de keten in het zorgdomein¹;
- (onder meer) de Wmo 2015, Jeugdwet, Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet, Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht;
- de landelijke standaard gegevensuitwisseling en privacywetgeving;
- de actuele beschikbare tools die landelijk worden ontwikkeld;
- de regionale sociale kaart;
- financieringsstromen binnen de zorg en zorginstellingen.

Vaardigheden

Hij of zij beschikt verder over:

- uitstekende communicatieve vaardigheden, zowel mondeling als schriftelijk;
- fraudealertheid;
- ervaring met projectmatig werken;
- onderzoeksvaardigheden;
- het vermogen gegevens van een bedrijfsadministratie te analyseren;
- onafhankelijkheid in oordeelsvorming;
- een doortastende werkwijze;
- analytisch vermogen;
- netwerkvaardigheden;
- het vermogen verschillende beïnvloedingsstijlen te hanteren;
- het vermogen om te gaan met politieke gevoeligheid, tegengestelde belangen, kwetsbaarheid van de doelgroep en de publieke opinie.

¹ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/03/27/programmaplan-rechtmatige-zorg-aanpak-van-fouten-en-fraude-2015-018> voor rolverdeling en werkzaamheden van de ketenpartners.